

REVOLTES I REVOLUCIONS EN EL MÓN CONTEMPORANI

(Revolució Russa)

Codi: **28883 (grups 1 i 2)**

Professora: **Anna Sallés**

Curs 2008-2009 (1r quadrimestre)

Tipus d'assignatura: **Optativa**

Número de crèdits: **6**

REQUISITS O RECOMANACIONS

Els estudiants han de partir d'un coneixement mínim del context històric en que s'insereix la revolució bolxevic i la instal·lació del sistema soviètic.

OBJECTIUS

L'assignatura s'articularà en torn de quatre eixos, lligats als grans debats historiogràfics que s'han produït i s'estant produint en torn de la revolució bolxevic i el sistema soviètic: 1) el leninisme i la naturalesa del partit bolxevic. 2) L'articulació i contradiccions entre la revolució des d'abaix i la revolució des de dalt. 3) El paper de la guerra civil en la instal·lació de la dictadura bolxevic. 4) La NEP. El Gran Debat 5) Els orígens i la naturalesa de l'estalinisme.

TEMARI

Introducció.

I.- La revolució de Febrer.

- 1.- La revolució de Febrer. Govern Provisional i Soviet de Petrograd. Soviets i partits polítics.
- 2.- El leninisme. Les "tesis d'abril".
- 3.- El fracàs de la via reformista i liberal-parlamentària. Contrarevolució i ascens bolxevic.

II.-La revolució d'Octubre: 1917-1918

- 1.- Octubre de 1917: revolució des d'abaix o cop d'estat bolxevic?
- 2.- Les primeres mesures del govern revolucionari: l'embrió d'un nou estat.
- 3.- Les relacions entre els bolxevics i les altres forces socialistes (menxevics, esserites i anarquistes).
- 4.- La dissolució de l'assemblea Constituent.

III.- La guerra civil: 1918-1921

- 1.- L'impossible front unitari antibolxevic
- 2.- El comunisme de guerra. La dictadura bolxevic.
- 3.- L'impacte mundial de la revolució d'Octubre. La fractura del moviment obrer internacional: el naixement de la Komintern.
- 4.- Crisi econòmica i descontent popular. Kronstadt. El X Congrés i l'aprovació de la NEP.

IV.-Els anys de la NEP (1921-1928)

- 1.- Les principals reformes econòmiques. Planificació, control i economia de mercat.
- 2.- La crisi de les tisores (1923).
- 3.- La institucionalització de l'estat soviètic. La URSS i el sistema de partit únic.
- 4.- El debat ideològic en l'àmbit de la cultura i les arts. La dona i la revolució.
- 5.- La qüestió nacional: teoria i praxis.
- 6.- La mort de Lenin i la lluita pel poder. El Gran Debat (1924-1928).

V.- La formació de la dictadura estalinista (1929-1934): el socialisme en un sol país

- 1.- La revolució des de dalt: l'abandó de la NEP i la planificació econòmica centralitzada.
- 2.- El gran salt: col·lectivització agrària i industrialització. El terror econòmic i social.
- 3.- La liquidació de l'oposició interna: el terror polític.
- 4.- La bolxevització total de la Tercera Internacional.
- 5.- Del "congrés dels Vencedors" a l'assassinat de Kirov.

VI.-La consolidació de l'estalinisme (1935-1939)

- 1.- Les mutacions econòmiques.
- 2.- Les relacions socials dominants.
- 3.- La Constitució de 1936.
- 4- El Gran Terror: 1936-1939.
- 5.- El context internacional: de la tàctica frontpopulista al Pacte germanosoviètic.
- 6.- La naturalesa de l'estalinisme. El totalitarisme soviètic.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

ARCH GETTY , J. i NAUMOV, O.V., *La lógica del terror. Stalin y la autodestrucción de los bolcheviques, 1932-1939*. Crítica.

DIEZ DEL CORRAL, F., *Lenin. Una biografía*. Barcelona, El Viejo Topo.

CARR, E.H., *La revolució russa. De Lenin a Stalin. 1917-1929*. Alianza.

ELEY, G., *Un mundo que ganar. Historia de la izquierda en Europa*. Crítica. Segunda parte. *Guerra y revolución, 1914-1923*.

FIGES, O., *La revolución rusa (1891-1924). La tragedia de un pueblo*. Edhasa.

LEWIN, M., *El siglo soviético*. Crítica.

PALAZUELOS, E., *La formación del sistema económico de la Unión Soviética*. Akal.

SERVICE, R., *Historia de Rusia en el siglo XX*. Crítica. Introducció i parts primera i segona .

ID., *Lenin. Una biografía*. Siglo XXI.

REIMAN, M., *El nacimiento del estalinismo*. Crítica.

TAIBO, C., *La Unión Soviética (1917-1991). Síntesis. Caps.1-4* .-

TRAVERSO, E., *El totalitarisme. Història d'un debat*. Universitat de València.

AVALUACIÓ

Al llarg del curs hi haurà 4 debats i dos comentaris de text . Els qui hagin participat activament en els 4 debats només hauran de passar al final un examen corresponent als anys trenta (estalinisme). El qui no hagin participat en TOTS els debats, hauran de fer un examen a final de curs de la globalitat del programa També hi haurà dos breus comentaris obligatoris a lliurar en una data fixa a partir d'algun text repartit a classe.